

Beszámoló

a katasztrófavédelmi és árvízvédelmi felkészülésekről

Tisztelt Képviselőtestület !

A kockázatcsökkentés, a megelőzés, a lakosság tájékoztatásának, ösztönzésének, öntevékenységének fontossága kulcskérdés.

Az elmúlt évek során bekövetkezett természeti katasztrófák, veszélyhelyzetek során bebizonyosodott, hogy a védekezés, helyreállítás időszakában fontos, hogy az állampolgárok tisztában legyenek az őket fenyegető veszélyforrásokkal, a védekezés során követendő magatartásformákkal, a kárfelszámolás követelményeivel, lehetőségeivel. Az eddigi tapasztalatok alapján a lakosság életének, testi épségének és vagyonának megvédésében fontos szerep és ezzel együtt jelentős feladat és hatáskör hárul a település polgármesterére. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben, és a Polgári Védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvényen előírtak szerint a polgármester katasztrófavédelmi, valamint polgári védelmi feladatait államigazgatási jogkörében látja el. Katasztrófa bekövetkezése esetén, a védekezés során irányítja a helyi katasztrófavédelmi, polgári védelmi tevékenységet, szervezi és irányítja a keletkezett károk felmérését, irányítja a helyi erők által végzett helyreállítási tevékenységet, a humanitárius segélyek elosztását.

Répcelak város veszély-elhárítási alaptervvel rendelkezik. A terv célja Répcelak város lakosságának élete és anyagi javainak biztonságát veszélyeztető természeti és civilizációs hatások felmérése. A bekövetkezett rendkívüli események kezelése céljából olyan terv készítése, amely meggyorsítja és szervezetté teszi az emberi élet megmentését, az anyagi javakban bekövetkezett károk enyhítését, az emberi élet feltételeinek biztosítását. Az elkészített mellékletek tartalmazzák azokat a veszélyes anyagok előállításakor és szállításakor bekövetkezett baleset során elvégzendő feladat sort, védekezés lehetőségeit, módszereit. Répcelakot egyfelől a „86”-os számú főközlekedési utakon keresztülhaladó veszélyes anyag szállítmányok veszélyeztetik. A település szélénél halad el a Szombathely – Győr vasútvonal. A településen egy veszélyes anyaggal foglalkozó, illetve tároló üzem található. Répcelak polgári védelmi besorolása I. A már említett veszélyes anyag szállítmányok, valamint a veszélyes üzemek kapcsán, amely a SEVESO-s küszöbök miatt alsó küszöb értékű besorolást kapott. Napirenden van a veszélyes anyag mennyiségek felülvizsgálata. A SEVESO hatálya alá eső üzemeket az OKF és a helyi katasztrófavédelmi szervek évente egyszer kötelesek ellenőrizni.

Váratlan események mindig és mindenkor bekövetkezhetnek. A bekövetkezett veszélyhelyzetek leküzdése nagyfokú kreativitást és gyors döntéshozatali képességet igényel. A riasztást-berendelést a polgármesteri hivatal végzi a riasztási terv, illetve a polgármester utasítása szerint. Répcelak rendelkezik kitelepítési és befogadási tervvel is, melynek célja, hogy elkészítés és folyamatos pontosítás után megfelelő segítséget nyújtson egy kialakult veszélyhelyzet esetén a lakosság és az anyagi javak védelmének megszervezéséhez és végrehajtásához. Veszélyhelyzetet katasztrófa bekövetkezésekor, szükségállapotot és rendkívüli állapotot pedig hadi események következtében lehet bevezetni, a lakosság, valamint az anyagi javak védelme érdekében.

Közvetlen veszély esetén a polgári védelmi kirendeltség vezető javaslatára a megyei közgyűlés elnöke – sürgős esetben a polgármester – döntése alapján kerülhet sor kitelepítésre/kimenekítésre. Amelynek végrehajtásáért – a megyei és a helyi védelmi bizottság irányításával, koordinálásával – a polgármester felel. Ha a polgármester döntött, köteles haladéktalanul értesíteni a megyei közgyűlés elnökét. A terv rögzíti a települési polgári védelmi parancsnokság feladatait a kitelepítés során.

Minden településen a lélekszámtól és a veszélyeztetettségtől függően létre kell hozni a települési polgári védelmi szervezetet, melynek vezetője az adott település polgármestere. 2005. január 1-jén lépett hatályba a 2004. évi CV törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről. E jogszabály 32. §-a foglalkozik a polgári védelmi kötelezettséggel, illetve a polgári védelmi szolgálatra beosztott állampolgár életkor intervallum változásával. A településen jelenleg 120 fő rendelkezik polgári védelmi szervezetbe történő beosztási határozattal.

A törvény értelmében Répcelak város Polgári Védelmi Állománytábláját ez év márciusában felülvizsgáltuk és a szükséges módosításokat végrehajtottuk. A felülvizsgálat során 32 fő polgári védelmi kötelezettség alóli felmentéséről határoztunk, ezzel egy időben 32 főt köteleztünk, illetve osztottunk be a polgári védelmi szervezetbe.

Megalkotásra került Répcelak városban lévő riasztóberendezések (motorszirénák) ellenőrzéséről, működtetéséről szóló intézkedő Szabályzat.

Répcelak belterületén három motorsziréna található.

- Vasútállomás
- Polgármesteri Hivatal hátsó udvara
- Vörösmarty utca (Sajtgyárral szemben)

A kulcsok őrzésére és használatára jogosult személyek a településről történő tartós távollétüket kötelesek összehangolni, úgy hogy egy-egy személy mindig köteles a településen tartózkodni.

A fentiekből következik, hogy a települések polgármestereitől szerteágazó polgári védelmi, katasztrófavédelmi, általános, szakmai, továbbá irányítási és vezetési ismereteket, döntési kompetenciát, logisztikai rálátását, megfelelő tervezési, szervezési, kommunikációs gyakorlatot kívánnak meg az előttük álló ez irányú feladatok.

E rövid bevezető után szólnék a katasztrófavédelmi alapfogalmakról, majd azok fajtáiról.

Katasztrófa: a szükséghelyzet vagy a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetőleg a minősített helyzetek kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet (pl. természeti, biológiai eredetű tűz okozta), amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését igényli.

A katasztrófák két fő csoportba sorolhatók: természeti és civilizációs katasztrófák.

Természeti katasztrófák

A természeti katasztrófák közös jellemzője, hogy általában emberi beavatkozás nélkül, a természet erőinek hatására alakulnak ki. A természeti katasztrófák között vannak határesetek, amelyek a természeti erők hatására és emberi beavatkozás következményeként jönnek létre. Ilyen például az árvíz, amelyet kozmikus, geológiai, vagy meteorológiai okok egyaránt előidézhetnek. Mindezeken túl, vagy ezekkel párhuzamosan, az emberi mulasztás is előidézhet árvizet. Ez adódhat gondatlanságból, ha elégtelen erővel, vagy szakszerűtlenül végzik az árvíz-védekezési munkálatokat, ha elhanyagolják, vagy nem kellő körültekintéssel végzik a folyamszabályozási munkákat, vagy ha helytelenül tervezik, illetve kivitelezik a vízi műtárgyakat. A szándékos emberi beavatkozás is okozhat árvizet. A vízi műtárgyak (duzzasztó-, vagy völgyzárógátak, vízierőművek, hidak) elleni szabotázsakciók, háború esetén az ellenség védőgátjainak rombolása, egyes területek katonai céllal történő elárasztása is ezek közé tartozik. A természeti eredetű katasztrófák kiváltó ok, illetve eredet szerint a következők lehetnek:

Geológiai(földtani) eredetű:

- földrengés – a földkéreg és a földfelszín gyors, nagy erejű elmozdulása
- földcsuszamlás – nagy mennyiségű kőzet és talaj átrendeződése a földkéreg felsőbb rétegeiben és a földfelszínen,
- hegyomlás, sziklaomlás – a domborzat jelentős mértékű megváltozása, elmozdulása
- vulkánkitörés – a földkéregben lévő, vagy azon keletkező réven át láva, szilárd kőzet, gőzök, gázok, hamu, korom szabadba jutása.

Meteorológiai eredetű:

- szélvihar – ha az erejénél, sebességénél fogva jelentős pusztítást okoz
- homok-, por-vagy hóvihar- ha az emberi településeket vagy anyagi javakat sodor el, illetve temet be
- özvízyszerű esőzés – a szokásos csapadékmennyiséget jelentősen meghaladó eső rövid idő alatti kihullása
- jégeső – nagy mennyiségű vagy nagy tömegű jégdarabok kihullása
- havazás – a megszokottnál jóval nagyobb mennyiségű hó kihullása, szokatlan időpontban vagy helyen fellépő havazás
- árvíz – az álló- és folyóvizek vízjárásának szélsőséges, elöntést okozó eseménye
- csapadékhiány – hosszabb időn keresztül a szokásos mértékűnél lényegesen kevesebb csapadék kihullása
- hőmérsékletemelkedés – egy területen a megszokott értéket messze meghaladó, tartós felmelegedés, illetve az adott évszakokhoz képest rendkívülien magas hőmérséklet
- hőmérsékletcsökkenés – egy területen tartósan, a szokásos mértéknél jelentősen alacsonyabb hőmérséklet, illetve az évszakhoz képest rendkívülien alacsony hőmérséklet
- a hőmérséklet gyors változása – az adott terület hőmérsékletének rövid időn belüli szélsőséges változása
- az éghajlat (mikroklima) megváltozása – a légkörbe került korom, füst, vagy széndioxid következtében, az adott területen a hőmérséklet és a páratartalom gyökeresen átalakul, lehűl vagy felmelegszik)
- villámcsapás – ha az másodlagos hatásként tüzet, robbanást, jelentős energiaellátási problémákat okoz.

Biológiai eredetű

- egyes állat- vagy növényfajok túlszaporodása – vizek algásodása, a növényi vagy állati kártevők túlzott mértékű elszaporodása
- állatok tömeges vándorlása, rágcsálók tömeges megjelenése
- járványok – emberek, állatok- vagy növények tömeges, fertőző megbetegedése
- fertőző betegségek – megjelenése, amelyek gyógyítása az adott időpontban nem lehetséges pld. AIDS, influenza
- az adott területen nem jellemző fertőző betegségek megjelenése- amelyekkel szemben a lakosság nem rendelkezik védettséggel, az egészségügyi szervek pedig nincsenek felkészülve ezek gyógyítására
- emberi hiba okozta biológiai katasztrófa- gondatlanság vagy szakszerűtlenség következtében a laboratóriumokból, kutatóintézetekből kiszabaduló kórokozók által előidézett fertőzés vagy járvány.
- szándékosan előidézett biológiai katasztrófa – mesterségesen keltett fertőzés vagy járvány, illetve a növényzet vagy az állatvilág elpusztítása

Egyéb (amelyek nem vezethetők vissza egyetlen okra)

- tűzvész – erdő-, bozót-, ipari vagy lakóterületen keletkezett tűz, amely számtalan ok miatt keletkezhet (növényi anyagok bomlása, meteor-becsapódás, szándékos vagy véletlen emberi beavatkozás stb.)

A társadalom létével összefüggő, vagy civilizációs katasztrófák

- ebbe a kategóriába azok a katasztrófák sorolhatók, amelyek kialakulásának előfeltétele a civilizáció léte, a tudomány, a technika, az ipari és mezőgazdasági termelés, a közlekedés és szállítás meghatározott szintje. Közvetett módon azonban a természet erői is előidézhetik ezek bekövetkezését. Egy, egyébként hibátlanul működő vegyi üzemből veszélyes anyag szabadulhat ki földrengés, árvíz, tűzvész, villámcsapás, szélvihar stb. hatására. Ezen szempontok alapján a civilizációs katasztrófák kategóriájába sorolható:

Ipari katasztrófák:

- robbanás – az ipari vagy mezőgazdasági üzemekben előállított, tárolt vagy feldolgozott, tűz vagy robbanásveszélyes anyagok detonációja. Katasztrófális hatása lehet a lőszer-vagy robbanóanyag raktárakban, illetve a lakóhelyen bekövetkező földgáz, propánbutángáz vagy más anyagok felrobbanásának is.
- veszélyes hulladék keletkezése – az ipari, mezőgazdasági vagy feldolgozó üzemekben keletkező, további feldolgozásra alkalmatlan maró, mérgező, sugárzó vagy fertőző anyagokat nevezzük veszélyes hulladéknak. Ezek helytelen kezelése, tárolása vagy megsemmisítése súlyos környezetszennyezést vagy egészségkárosodást okozhat.
- veszélyes anyagok kiáramlása – az ipari, mezőgazdasági üzemekben tárolt, előállított vagy felhasznált mérgező, maró, tűz- vagy robbanásveszélyes , illetve fertőző anyagok jelentős mennyiségben történő szabadba jutása
- radioaktív anyagok szabadba jutása
- talajkiszáradás

Mezőgazdasági termeléssel összefüggő katasztrófák:

- *erdőirtás – az erdőknek – nagy területen történő teljes kipusztítása, mely klímaváltozást eredményezhet*
- *kemizálás – a növényvédő szerek, műtrágyák indokolatlan mennyiségű vagy szakszerűtlen használata talaj- és vízszennyeződést, az állatvilág és a növényzet károsodását, illetve pusztulását okozhatja.*

Környezeti katasztrófák:

- *vízszennyezés – mérgező, maró, rákkeltő, radioaktív vagy fertőző anyagoknak a felszíni álló és folyóvizetekbe, illetve a talajvízbe kerülése*
- *talajszennyezés - a veszélyes anyagoknak a talaj felszínre vagy annak mélyebb rétegeibe kerülése, illetve a veszélyes anyagok szakszerűtlen tárolása a földön vagy a földben*
- *levegőszennyezés – nagyobb mennyiségű veszélyes anyag, gáz, gőz vagy por formájában történő levegőbe jutása*

Közlekedési katasztrófák:

- *közúti katasztrófa – tömegközlekedési eszközök vagy más közúti járművek tömeges sérülést, halálesetet, anyagi kárt vagy súlyos veszélyt okozó balesete*
- *vasúti katasztrófa – vasúti szerelvények, illetve vasúti járművek által okozott tömeges sérülést vagy jelentős veszélyt okozó esemény*
- *légi katasztrófa – légi járműveknek a levegőben vagy a földön történő összeütközése, lezuhanása, meggyulladás, felrobbanása, ha az több ember sérülését vagy halálát idézi elő, jelentős anyagi kárt vagy további veszélyt okoz*
- *vízi katasztrófa – a vízi járművek ütközése, elpusztulása vagy elsüllyedése, ha az tömeges sérülést, haláleset vagy súlyos veszélyt okoz*
- *veszélyes légszennyezés – kedvezőtlen körülmények között a városok levegőjében a gépjárművek által kibocsátott mérgező gázok felhalmozódása*

Egyéb civilizációs katasztrófák:

- *tömegrendezvények – sok ember (több ezer fő) részvételével zajló vallási, politikai, sport vagy kulturális rendezvények, amelyek során egy pánik vagy más váratlan esemény sok súlyos sérülést vagy halálesetet okozhat*
- *energiahiány- egy ország energiaszükségletének kielégítetlensége, elemi csapás, gazdasági blokádnak vagy más ok miatt, amely az egész társadalom életét megbéníthatja*

Répcelak város legjelentősebb szabadtéri rendezvénye A Répcelaki Fesztivál és Expo. A rendezvény biztosítása mindig komoly előkészületet igényel, mind közlekedési, egészségügyi, tűzvédelmi szempontból. A meteorológiai szolgálattal való folyamatos kapcsolattartással a rendezvények lebonyolítása szabályozható. Pánik kitörése esetén a menekülési útvonalak a Művelődési Otthon és Könyvtárban biztosítottak.

A veszélyes anyagok szállítása során keletkezett balesetek beavatkozásáról néhány gondolat.

A veszélyes anyagok szállítása önmagában is veszélyes művelet. A tevékenység veszélyes jellege magából a szállított anyag és a szállítás tulajdonságaiból tevődik össze. Köztudott, hogy a világon az egyik legveszélyesebb üzem, ahol a legtöbb baleset és elhalálozás történik, a közúti szállítás.

A veszélyes anyagok szállítása döntő többségében vasúton és közúton történik. A veszélyes anyagok közúti szállításának veszélyei nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon súlyos problémát jelentenek a lakosság, és az esetleges balesetek felszámolásában résztvevő szervek számára. A gondot nemcsak a rakomány nem megfelelő előkészítése, a szállítmányok rögzítésének hiányosságai vagy a szállító fegyelmezetlensége okozza, hanem sok esetben a rakomány nem megfelelő okmányolása, a szállítmány tartalmára vonatkozó szándékos megtévesztés és a közúti közlekedési és szállítmányozási fegyelem megsértése. Természetesen ezen okokon kívül még számos létezik.

A veszélyes anyagok jelenlétében végrehajtott műszaki mentési tevékenységek a legnagyobb kihívások elé állítják a tűzoltókat, a polgárvédelmi feladatokat ellátókat, és a műszaki mentésben részt vevő egyéb szervezeteket. Ezek sorából is kiemelkednek a szállítási események, ahol sok esetben alapvető információkat a beavatkozást végrehajtó állomány és annak vezetője a gépjárműn elhelyezett különböző piktogramok (bárcák) és a veszélyes szállításra felhívó táblákból nyerik. Az alaptevékenység szerves részét képező felderítés folyamata sok speciális feladattal bővül, amikre adott válasz alapvetően meghatározza a bevetés taktikáját, az erő-eszköz szükségletet. A kiemelt fontosságú szakfelderítés elemeként kell a helyszínen a már meglévő információkat pontosítani, ellenőrizni, valamint további adatokat szerezni.

Veszélyes anyagok jelenlétének gyanúja esetén nélkülözhetetlen vegyi mentőszer, vegyvédelmi felszereléseket szállító jármű helyszínre riasztása is. A vegyi baleseti elhárító tevékenységet a Települési Polgári Védelembe beosztottak, a Polgári Védelem és a Tűzoltóság végzi. Ennek tükrében a veszélyes anyag jelenlétében történő beavatkozás elengedhetetlen társszerve a Veszélyhelyzeti Felderítő Csoport. Ők rendelkeznek a felderítést segítő megfelelő egyéni védőfelszerelésekkel, analitikai ismeretekkel és infrastruktúrával. Elsődleges riasztással célszerű az értesítésük végrehajtása, hiszen a Tűzoltóság által végzett felderítés hatékonysága kérdésessé válhat minőségi és mennyiségi anyagkimutatások nélkül. A veszélyes anyag jelenlétében történő beavatkozások taktikáját az emberi élet mentésén túl minden esetben maga az anyag határozza meg. A beavatkozó erők valamennyi további lépése azon alapul, mennyire sikerül azonosítani a veszélyességi mutatókat. Veszély bekövetkezte esetén az alábbi szervek telefonos elérhetősége az alábbi:

Répcelak Város Önkéntes Tűzoltóság	95/588-017
Tűzoltók	105
Répcelak Tűzoltó Parancsnok	20/3470971
Országos Mentőszolgálat	104
Országos Mentőszolgálat Répcelak	95/371-470
Rendőrség	107
Rendőőrök Répcelak	95/370-170
Varga Gyula őrsparancsnok Répcelak	30/986-9238
Segélyhívó	112

Polgári Védelmi Parancsnokság Kovács Imre alezr. 20/9683454
 Veszélyhelyzeti Felderítő Csoport 20/8202880

Veszélyes ipari üzem a településen a Linde Gáz Magyarország Zrt.

Az elmúlt évtizedekben bekövetkezett több kisebb- nagyobb baleset, és az Európai Közösség országaiban meglévő komoly eltérések az ipari tevékenységek irányítása és ellenőrzése terén arra ösztönözte a különböző nemzetközi együttműködési szervezeteket, hogy kialakítsák a súlyos ipari balesetek veszélyének megelőzésével és csökkentésével foglalkozó nemzetközi és regionális jogi szabályokat.

Így született meg a történelmi jelentőségű, az egyes ipari tevékenységekkel járó súlyos baleseti kockázatokról szóló 82/501/EGK, vagy más néven a Seveso I. Irányelv. A jogalkotók célja az volt, hogy széleskörű szabályozással és szigorúbb ellenőrzéssel a veszélyes anyagokat tároló, feldolgozó és előállító veszélyes üzemekben az ipari balesetek kockázatát jelentősen csökkentsék, valamint a védelmi intézkedések bevezetésével a balesetek potenciális hatásait minimalizálják.

A Seveso I. Irányelvet a bekövetkezett nagyobb balesetektől leszűrt tapasztalatok alapján módosították. Az Irányelv átfogó módosítását a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyek ellenőrzéséről szóló Seveso II. Irányelv 1996-ban történt kidolgozása jelentette.

A Seveso II – 96/82/EK Direktíva – irányelv módosítása kihat a veszélyes áru logisztikai raktárakra és átrakó terminálokra, érinti az alsó és felső küszöbértékek mennyiségi határait. A mennyiségek jelentős mértékben csökkennek. Magyarországon jelenleg 153 veszélyes üzem tartanak nyilván, melyből 92 alsó, 61 felső küszöbértékű. Vas megyében csak a Sárvári Polgári Védelmi Kirendeltség területén találhatóak SEVESO üzemek. A Linde Gáz Magyarország Zrt. az alsó küszöbértékű veszélyes ipari Üzemek kategóriájába sorolandó. A Zrt. rendelkezik a répcelaki telephelyére vonatkozó vészhelyzeti tervvel. A terv részletesen foglalkozik a lehetséges veszélyek felderítésével és hatásaik előrejelzésével, vészhelyzeti eljárásokkal. Így a természeti haváriákkal (árvíz, belvíz, rendkívüli időjárási körülmények, szélvihar, aszály, eső, hó, azaz a természeti csapás, vagy emberi tevékenység során előállt vészhelyzet). A terv foglalkozik továbbá a földrengés, földcsuszamlás bekövetkezése esetén a vészhelyzeti eljárással, a terrorcselekménnyel, illetve az azzal való fenyegetés esetén történő magatartás tanúsításával. A Terv foglalkozik a környezeti haváriákkal is.

A képviselőtestület 2010. december 15-i ülésén és a 2011. február 2-án megtartott Közmeghallgatásán is napirendre tűzte a Linde Gáz Magyarország Zrt biztonságtechnikai és környezetvédelmi című napirendet. A december 15-i ülésen megfogalmazták, hogy a lakosságnak egy fórum keretén belül tudnak tájékoztatást adni a lehetséges veszélyekről, illetve, hogy veszély esetén milyen magatartást kell gyakorolni. A fórumnak helyszínt adott többek között a Közmeghallgatás, a Répce Televízió, továbbá a Répce TV Képűjság is.

Árvízvédelem

Répcelak az Alpokalja K-i, a Kemeneshát É-i és a Rábaköz D-i területeinek találkozásánál kerül el, a Répce és a Rába folyók által kialakított kavicsteraszon. A terület domborzata sík, átlagos tengerszint feletti magassága 140-142 m. Hazánkban ez a nyugati-délnyugati része a legcsapadékosabb éghajlatú, kiegyenlített hőmérsékletű területe. Az éghajlat és a domborzat következtében a vízfolyás hálózat sűrű. Az árvizek és a helyi vízkárok szempontjából a legnagyobb veszélyt a tavaszi és nyári, valamint a késő őszi heves esők

jelentik. Komolyabb helyi vízkárok akkor keletkeznek, ha záporokból 1 napnál rövidebb idő alatt 80-100-120 mm csapadék hullik. Árvíz szempontból a Vízügyi Igazgatóság riasztási szintnek a vízgyűjtő felső szakaszán (Ausztriában) 20-30 mm feletti csapadéknagyságot tekinti.

1965. április 22-én a közeli Répce folyó a medréből kilépve komoly károkat okozott a településen. Másnap a Rába vize árasztotta el a községet. Az árvíz több kedvezőtlen esemény egyidejűsége miatt következett be, az árvízvédelmi töltések önmagukban egy átlagos árvízi veszélyeztetettség esetén megfelelő védőképességgel rendelkeztek. Az árvíz után a töltések megerősítésre kerültek.

Az utóbbi évtizedben hangsúlyosabban jelentek meg az időjárási szélsőségek. Egy csapadékos időjárás jelentős árvízi kockázatot hordozhat magában, és a következő hónapokban az sem zárható ki, hogy rendkívüli belvízi helyzettel kell majd szembenézni. A rendkívüli aszályos évek után a belvív és árvíz pusztítása nagyon sok kárt okozott az egész nemzetgazdaságnak. Egy klímakutató szerint a jelenleg tapasztalható szokatlan időjárás a klímaváltozás során feltételezhetően gyakoribbá váló szélsőséges jellemzők egyik jele lehet. Persze ma is számos érv és ellenérv ütközik abban a kérdésben, hogy zajlik-e most klímaváltozás vagy sem.

A vizek kártételei elleni védekezésről az 1995. évi LVII. törvény, valamint a 232/1996.(XII.26.) Korm. rendelet rendelkezik, ugyancsak külön jogszabály rendelkezik az árvíz- és a belvízvédekezésről is, amelyek meghatározzák az önkormányzatok feladatait is. E rendelet az ár- és belvív védekezési tevékenységre kötelezetteknek a vizek kártételei elleni védekezés műszaki feladatait határozza meg, és rendelkezik a védekezési terv tartalmi követelményeiről. Az árvíz- és belvízvédekezéshez hasonlóan a védekezést megelőző felkészülési időszakban a helyi vízkár elhárítási feladatok zavartalan ellátásához is szükséges a védekezési tervek elkészítése, illetve rendszeres aktualizálása. A védekezési tervnek tartalmaznia kell mindazokat a nyilvántartásokat, adatokat, melyek az eredményes védekezéshez szükségesek.

Répcelak város rendelkezik ár és belvízvédekezés, valamint helyi vízkár elhárítási tervvel. A tervet felülvizsgáltuk és a szükséges módosításokat végrehajtottuk. A védekezés elrendeléséért, irányításáért a település polgármestere felelős, aki köteles megkezdeni a tényleges védekezést, amint annak szükségessége felmerül. A helyi vízkárelhárítás műszaki feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal és vízgazdálkodási társulattal rendszeres kapcsolatot tartva és egyeztetve kell ellátni.

Répcelak városát állami védtöltés védi, ahol az állam védekezik, az önkormányzat segít a 01.10. védelmi szakaszon.

Egy esetlegesen elnyúló árvízi védekezés során (veszélyhelyzet kihirdetésekor) a települési polgári védelmi szervezet feladata a polgármester irányításával a védekezési munkákhoz a tulajdonképpeni tömegerő biztosítása, (Polgári Védelmi Szervezet).

Feladatuk: Védekezéshez felhasznált anyagok deponálása, homokzsákok töltése, szállítása és irányítás mellett szakszerű elhelyezése a töltésen.

Kitelepítő-befogadó hely működtetése, ellátás szervezése, esetleges adományok fogadása, elosztása.

A Polgármesteri Hivatalnak az esetleges kárfelmérésben, és az azt követő újjáépítésben is jelentős szerepe van.

A fentiekből is levonható az a következtetés, hogy a település elsőszámú önvédelmi szervezete kell, hogy legyen a települési polgári védelmi szervezet, a polgármester hathatós irányításával.

A települési polgári védelmi szervezettel rendszeresen foglalkozni kell, részükre felkészítést, gyakorlatot kell szervezni, amely jelentős mértékben emeli a bevetés során az elvégzett munka hatékonyságát. Minden ide beosztott répcelaki állampolgárnak tudnia kell, hogy nem mást, hanem a saját városát, ingatlanát, tulajdonát védi.

A Kirendeltség-vezető javaslata és terve a jövőre nézve, hogy ez év őszén egy polgári védelmi alapképzést tervezzenek, és amennyiben az anyagi lehetőségek ezt lehetővé teszik, akkor a Kirendeltség a jövő évben szeretne egy települési árvízvédelmi gyakorlatot a városban lefolytatni az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság szakmai irányítása mellett.

Kérjük a beszámolóink megtárgyalását, majd annak elfogadását.

Répcelak, 2011. április 12-én.

*Kovács Imre sk.
pv. alezredes
kirendeltség-vezető*

*Diószegi Józsefné sk.
titkársági csoportvezető*